

تدوین و ارزیابی استراتژی‌های توسعه بازارچه مرزی کیله بر اساس مدل (SWOT) و فرایند تحلیل شبکه‌ای (ANP)

غلامرضا رحیمی - اسدالله خدیوی - محمد شیخه پور و زانیار شیخه پور

چکیده:

عدم توسعه یافتگی مناطق مرزی در مقابل مناطق مرکزی کشور، مسئله امنیت و بیکاری و بسیاری از مسائل دیگر مرتبط با مناطق مرزی از یک طرف و بحث تحریم کشور از سوی دیگر، اهمیت بازارچه‌های مرزی را به منظور جهت بخشیدن به صادرات و واردات و همچنین رفع مسائل مناطق مرزی، بیش از پیش برجسته می‌سازد. با توجه به اهمیت بازارچه مرزی کیله در استان آذربایجان غربی، این پژوهش بر این است تا به تدوین و ارزیابی استراتژی‌های مناسب جهت توسعه بازارچه مرزی کیله بپردازد. برای تدوین استراتژی از مدل (SWOT) استفاده شد. اما با توجه به محدودیت‌های این مدل که قادر به تعیین اهمیت هر یک از عوامل شناخته شده نیست و راهکاری را برای ارزیابی گزینه‌های تصمیم با توجه به این عوامل ارائه نمی‌دهد، تلفیقی از مدل SWOT و تکنیک تحلیل شبکه‌ای (ANP) در نظر گرفته شده است. تحلیل شبکه‌ای قابلیت نشان دادن وابستگی درونی عوامل (SWOT) را دارا می‌باشد و وزن‌های عوامل استراتژیک، وزن‌های عوامل فرعی و اولویت‌های استراتژی‌های جایگزین را تحت تاثیر قرار می‌دهد. نتایج نشان داد که از بین عوامل (SWOT) تهدیدها از بیشترین اولویت برخوردار بودند و پس از آنها ضعف‌ها بودند که این نتایج نشان دهنده آسیب پذیری بازارچه می‌باشد، همچنین از بین استراتژی‌ها، استراتژی‌های ST (تنوع یا قوت- تهدید) بیشترین اولویت را کسب کردند.

کلمات کلیدی: برنامه ریزی استراتژیک، استراتژی، تجزیه و تحلیل SWOT، ANP و بازارچه‌های مرزی.

مقدمه

مطالعات نشان می‌دهد در برخی مناطق مرز نشین از گذشته به لحاظ همگنی‌های اکولوژیکی، خصوصیات اجتماعی و قرابت‌های قومی با مردم مرز نشین آنسوی مرزها از یک سو و نبود یک راهبرد آمایشی در برنامه‌های توسعه ملی در سوی دیگر، پیوسته انگیزه ساز بسیاری از تحرکات غیر رسمی و مبادلات ناخواسته، جابجایی و انتقال جمعیت به صورت کوچ‌های دسته جمعی به کشورهای همسایه و شهرهای بزرگ بوده است. اثرات منفی این این جریانات بر پیکره‌ی امور اقتصادی- بازرگانی کشور، آشفستگی و ناامنی ساختاری و عدم ثبات جمعیت مناطق